

OBSAH

ÚVOD	7
1. ZÁSADY A ZVLÁŠTNOSTI RACIONALIZACE PRÁCE VE VÝROBNÍM PROCESU	8
1.1. Zásady racionalizace pracovních organizačních systémů ve výrobě	9
1.1.1. Racionalizace práce individuálních pracovišť (objektové vymezení POS)	11
1.1.2. Racionalizace práce funkčních procesů ve výrobě (procesní vymezení POS)	14
1.1.3. Racionalizace práce souboru výrobních pracovišť (kombinované vymezení POS)	14
1.2. Vlivy výrobního procesu na racionalizaci práce	15
1.2.1. Žádná nebo malá opakovanost výroby (kusová a malosériová výroba)	17
1.2.2. Opakovaná (sériová a hromadná) výroba	19
1.2.3. Stacionární pracoviště	25
1.2.4. Nestacionární pracoviště	26
1.2.5. Málo mechanizovaný a mechanizovaný výrobní proces	27
1.3. Zvláštnosti racionalizace práce v jednotlivých odvětvích výroby	28
1.3.1. Průmyslová mechanickotechnologická výroba	29
1.3.2. Průmyslová chemickotechnologická (aparaturní) výroba	29
1.3.3. Stavebnictví	30
1.3.4. Těžební průmysl	31
1.3.5. Zemědělství	31
1.3.6. Lesnictví	32
2. RACIONALIZACE PRÁCE NĚKTERÝCH FOREM ORGANIZACE VÝROBY	34
2.1. Racionalizace práce v proudových linkách	34
2.1.1. Zvláštnosti a přístupy k racionalizaci práce v proudových linkách	36
2.1.1.1. Racionální dělba práce a kooperace v nepřetržitých proudových linkách	38
2.1.1.2. Vyváženost rytmu v nepřetržitých proudových linkách	39
2.1.1.3. Racionalizace prostorového uspořádání nepřetržitých proudových linek, způsob rozmístění pracovišť a jejich vybavení	42
2.1.1.4. Racionální doprava pracovních předmětů v nepřetržitých proudových linkách	49
2.1.2. Některé tendence v racionalizaci práce proudové výroby	51
2.2. Racionalizace práce na pracovištích s aparaturní výrobou	52
2.2.1. Předmět racionalizace v aparaturní výrobě	52
2.2.2. Postup racionalizace práce v aparaturním procesu	53
2.2.2.1. Racionalizace metodou dvoustranného pozorování	55
2.2.2.2. Racionalizace metodou redukovaného dvoustranného pozorování	68
2.3. Organizace a racionalizace vícestrojové obsluhy	76

2.3.1.	Základní principy organizace a racionalizace vícestrojové obsluhy	77
2.3.2.	Organizace základních typů vícestrojové obsluhy	81
2.3.2.1.	Racionalizace obsluhy s pravidelným cyklem	83
2.3.2.2.	Racionalizace obsluhy s nepravidelným cyklem	89
2.3.2.3.	Racionalizace obsluhy při náhodném sledu pracovních a technologických operací	91
2.3.3.	Optimální podmínky obsluhy	97
2.3.3.1.	Plnění výkonových norem a změna počtu obsluhovaných strojů s ohledem na výkon pracovníka	99
3.	RACIONALIZACE ZABEZPEČOVACÍCH PROCESŮ VÝROBY	100
3.1.	Racionalizace práce při manipulaci s materiálem	100
3.1.1.	Zvláštnosti pracovních organizačních systémů manipulace s materiálem	100
3.1.2.	Přístupy k racionalizaci práce při manipulaci s materiálem	104
3.1.2.1.	Vznik racionalizačních problémů	104
3.1.2.2.	Přístupy ke zkoumání pracovních organizačního systému manipulace s materiálem	105
3.1.2.3.	Metodologické zvláštnosti řešení problémů racionalizace práce v oblasti manipulace s materiálem	105
3.1.3.	Metodika racionalizace práce v oblasti manipulace s materiálem	107
3.1.3.1.	Racionalizace vnitrozávodní kolejové dopravy	108
3.1.3.2.	Racionalizace manipulačních prostředků vnitrozávodní dopravy	114
3.1.3.3.	Racionalizace práce ve skladech	119
3.1.3.4.	Racionalizace obalového hospodářství	124
3.1.3.5.	Paletizace a kontejnerizace	127
3.1.3.6.	Některé progresivní směry v komplexní racionalizaci manipulace s materiálem	127
3.2.	Racionalizace práce v péči o základní prostředky	129
3.2.1.	Zvláštnosti pracovních organizačního systému péče o základní prostředky	129
3.2.2.	Přístupy k racionalizaci práce	131
3.2.2.1.	Vznik racionalizačních problémů	131
3.2.2.2.	Přístupy k racionalizaci pracovních organizačního systému péče o základní prostředky	132
3.2.2.3.	Metodologické zvláštnosti řešení problémů racionalizace práce v péči o základní prostředky	133
3.2.3.	Metodika racionalizace práce v oblasti péče o základní prostředky	135
3.2.3.1.	Metodický postup racionalizace práce při péči o základní prostředky	135
3.2.3.2.	Náčrt doporučení a základních směrů při racionalizaci práce v péči o základní prostředky	139
3.2.4.	Progresivní vývojové směry v péči o základní prostředky	149
3.3.	Racionalizace kontroly kvality	151
3.3.1.	Zvláštnosti pracovních organizačního systému kontroly kvality	151
3.3.2.	Přístupy k racionalizaci práce kontroly kvality	153
3.3.2.1.	Vznik racionalizačních problémů v pracovních organizačním systému kontroly kvality	153

3.3.2.2.	Přístupy ke zkoumání pracovního organizačního systému kontroly kvality	155
3.3.2.3.	Metodologické zvláštnosti řešení problémů racionalizace kontroly kvality	156
3.3.3.	Metodika racionalizace kontroly kvality	157
3.3.4.	Některé vývojové tendence při zabezpečování a kontrole kvality a její racionalizace	177
3.4.	Racionalizace práce v oblasti hospodaření s nářadím	182
3.4.1.	Zvláštnosti pracovního organizačního systému hospodaření s nářadím	182
3.4.2.	Přístupy a metodika racionalizace práce v oblasti hospodaření s nářadím	184
3.4.2.1.	Hlavní problémy a jejich řešení v jednotlivých činnostech hospodaření s nářadím	187
3.4.2.2.	Racionalizace práce specifických činností systému hospodaření s nářadím	191
3.4.2.3.	Sladění činností a modely nového organizačního uspořádání	196
3.4.3.	Některé směry vývoje racionalizace při hospodaření s nářadím	198
4.	NĚKTERÉ MOŽNOSTI VYUŽITÍ HODNOTOVÉ ANALÝZY PŘI VYHODNOCOVÁNÍ RACIONALIZAČNÍCH ŘEŠENÍ	201
	ZÁVĚR	209
5.	TERMINOLOGICKÉ POZNÁMKY	210
6.	BIBLIOGRAFIE	217